

Vogelwaarnemingen – Regio Zuid Antwerpen

november - december 2022 - januari 2023

Luc Van Schoor

Gedurende deze winterperiode werden er in totaal 5180 vogelwaarnemingen ingevoerd op waarnemingen.be. Hierbij zaten ook de gegevens van de watervogeltellingen en de wintertellingen voor de Vogelatlas Vlaanderen vervat. Bij de 253 waarnemers/sters tikte Danny Jonckheere af op 919 inputs, gevolgd door Pierre Blockx met 665 en nieuweling Marc Jeurissen met 255 ingevoerde waarnemingen.

Op de Ardea website kan je dagelijks de vogelwaarnemingen bekijken via ardea.waarnemingen.be/waarnemingen_all_wg3.php?groep=1

Soortenbespreking

Bij de 107 waargenomen soorten waren er, naast rode wouw en kraanvogel, geen echte uitschieters.

In dit verslag wordt een selectie van 28 soorten besproken, waarbij de aandacht ook ging naar winterwaarnemingen van enkele zomervogels.

Fuut is als wintergast blijkbaar nog alleen in Fort V – Edegem present. Voor deze uitgesproken viseter zijn de overige watergebieden in de regio blijkbaar minder of niet geschikt als foerageergebied.

Fuut - Foto: Luc Van Schoor

De aanwezigheid van **roerdomp**, als schuwe moerasvogel die meestal onzichtbaar blijft in de dichte rietvegetatie, is soms moeilijk vast te stellen. Op 3 januari pleisterde een vogel op het Broekskot – Hobokense Polder (FME) en van 21 tot 31 januari werd waarschijnlijk dezelfde vogel aan het Rallegat – Hobokense Polder gefilmd door een wildcamera en 2 x opgeschrikt tijdens het plaatsen ervan (DJ).

Een **kleine zilverreiger** pleisterde op 29 januari langs de Kleine Struisbeek – UA Campus 3-Eiken-Wilrijk, en op 31 januari langs Fort VI - Wilrijk (MMi).

Een groepje van 9 **grote zilverreigers** vloog op 10 november zuidwest over omgeving Fort V – Edegem (WVA).

Van **toendra rietgans** lag 1 waarnemer voor: een groep van 45 ex noordwest overvliegend langs Fort VI-Wilrijk op 5 januari (ETi en SEv).

Op 14 januari pleisterde een koppel **grote zaagbek** op de kasteelvijver van het Schoonselhof – Antwerpen (JB).

Smient is een schaarse wintergast in onze regio met op 13 november 1 koppel en op 16 december een wijfje op Fort V – Edegem (WVa en OF).

Van **pijlstaart** werden tot max 14 ex geteld op het bekken van Aquafin – Antwerpen (GBo).

De enige **rode wouw** vloog zuidwest over Hove op 26 november (JDu).

Op 6 en 12 november vloog telkens een wijfje **blauwe kiekendief** over Fort V en omgeving – Edegem (WVa).

Een groepje van 11 **kraanvogels** vloog op 13 november zuidwaarts over de Schelde – Hoboken (JDB).

Tussen 1 en 21 november werden op 4 dagen in totaal 327 overtrekkende **goudplevieren** waargenomen aan Frijthout – Hove (SVB, JCe). En over Fort V e.o. – Edegem met als grootste groep 267 ex op 18 november (WVA).

Een **kemphaan** vloog op 1 november Frijthout - Hove (SVB, JCe) en een **bokje** werd op 17 december opgestoten langs de Kleine Struisbeek – UA Campus 3-Eiken – Wilrijk (WVa).

De forsere **houtsnip** is een vaste wintergast in vochtige bosgebieden met waarnemingen van telkens 1 ex in het

Ijsvogel met vis - Foto: Olivier Fuchs

Schoonselhof – Antwerpen (JB), Uilenbos – Hove (MLE), UA Campus 3-Eiken – Wilrijk (JD) in het Bos ten Oosten van Kleine Doornstraat - Wilrijk (WVA), in Hobokense Polder (DJ), overvliegend aan Ring knooppunt Antwerpen-Zuid (MM) en tot 2 ex aan Groenenhoek – Aartselaar (JV).

Een jagende **kerkuil** werd gespot op 18 november aan Domein Klaverblad – Wilrijk (PHo) en op Fort VII – Wilrijk (KM).

De **ijsvogel** was gedurende deze periode zowat op alle watergebieden in onze regio actief: met name langs de grachten van Fort V – Edegem, Fort VI en VII – Wilrijk, Park Van Eeden – Wilrijk, bij Park Romeinse Put – Edegem, Schoonselhof – Antwerpen, en Leopoldlei – Edegem. Hij was echter niet te zien op Fort VIII – Hoboken en kon door het ontbreken van “kleine” vis ook niet in de Hobokense Polder gespot worden.

De **kleine bonte specht** blijft een moeilijk waarneembare soort. Het aantal waarnemingen blijft dan meestal ook beperkt tot enkele bosgebieden. Zo werd deze lilliputter

eind november – tot begin januari een enkele keer gespot in Fort V en Hof ter Linden – Edegem (WVa, WS) in Groen Neerland (JV), in het Uilenbos – Hove (JCe) en in het Schoonselhof – Antwerpen (N). In de Hobokense Polder werden echter sinds september 2022 geen zekere waarnemingen ingevoerd.

Een late **boerenzwaluw** foerageerde op 9 november rond het Middelheim Ziekenhuis – Berchem (JB).

Een wijfje **zwartkop** foerageerde in een tuin nabij Fort V – Edegem (WVA), een man en een wijfje pleisterden in Hove tot zeker 11 december (JDu, SHo), een mannetje pleisterde op 12 januari in de Hollebeekvallei – Hoboken (EHa) en een mannetje zat eind januari op de voedertafel in een privé tuin te Elsdonk – Edegem (HB).

Overwinterende **tjiftjaffen** waren te zien en/of te horen in Frijthout – Hove (JCe) nabij Fort V – Edegem (WVa), Hobokense Polder (DJ, JPo), Aquafin Antwerpen Zuid (LVS, DJ) en nabij Beerschot Stadion – Kiel (Sti).

Vuurgoudhaantjes kwamen als wintergast in klein aantal (1 à 2 ex.) voor op verschillende plaatsen, zoals UA Cam-

pus 3-Eiken – Wilrijk (SB, GF, LPa, KO, JD, KHa, JSc, LVN), Centrum en Leopoldslei – Edegem (SB, WVA, WS), Fort VI – Wilrijk (SB, FM, NSi, ETi, SEv, HDR) Kleine Struisbeekvallei - Wilrijk (MMi, JE) Hof ter Linden – Edegem (JCI), Hollebeekvallei – Hoboken (EHa), Polderstad – Hoboken (LVS, DJ), Valaarpark Wilrijk (PLe) Groen Neerland – Wilrijk (RV) Uilenbos Hove (LS) en tot 5 ex in Steytelinckpark – Wilrijk (RV)

Van **appelvink** werden waarnemingen van in totaal 22 ex ingevoerd. Het betrof meestal 1 tot max 3 overvliegende vogels op volgende plaatsen: omgeving Fort V – Edegem (WVA) UA Campus 3-Eiken-Wilrijk (JSc, JE, RG) Fort VI – Wilrijk (RV, SB, ETi) en auditieve waarnemingen: 2 ex op begraafplaats Boechout (JV) en 1 ex op privé voedertafel Leopold III lei – Edegem (WS).

Een roepende **goudvink** werd op 25 november waargenomen nabij centrum Edegem (PBa) en op 13 december nabij Fort V – Edegem (WVA).

De enige 2 kleine **barmsijzen** vlogen op 6 november over Frijthout – Hove (SVB, JCe).

Goudvink - Foto: Guy Borremans

Kleine bonte specht - Foto: Guy Borremans

Exoten

Pedro, de **geelkopkarakara**, ging zijn zoveelste winter in langs de Schelde-oevers en in de Hobokense Polder, waar hij bij de Galloway runderen regelmatig naar teken zocht.

Een mannetje **Carolina-eend** pleisterde gans de periode in het Hof ter Linden-Edegem (CVG, LS, TVR, JDu, KVV, PBa, AVH, GVG) en éénmaal ook op Fort V – Edegem (JLA).

1 tot 4 **mandarijneenden** verbleven in Fort VII en Schoonselhof – Wilrijk (G, SDB, PH, JVV, ES, E, NPTZ)? 1 ex op Fort VI – Wilrijk (ETi, SEv, JVV, HB) 1 of 2 ex in Hof ter Linden en Fort V – Edegem (CVG, OF, T, AVH, LS) en 1 wijfje langs de Kleine Struisbeek en UA Campus 3-Eiken – Wilrijk (WVA, MVd).

Op de slaappleats in de Volhardingsstraat - Kiel Antwerpen werden op 12 november door Vogelwerkgroep Ardea 2097 **halsbandparkieten** geteld (WDW, LVS, ES, EMa).

Waarnemers

AVH	Albert Van Hees	KM	Koen Maes
CVG	Chantal Van Gool	KO	Karel O
DJ	Danny Jonckheere	KVV	Koen Van Vooren
EHa	E. Haesendonck	Lpa	Laura Pattijn
EMa	Eva Maeckelberghe	LS	Louis Schramme
E	Erwin	LVN	Lauren Van Nimmen
ES	Eddie Schild	LVS	Luc Van Schoor
ETi	Elias Tibax	MVd	Matthias VdB
FMe	Filip Meysman	MLe	Marnix Lefranc
FM	Florian Michielsens	MM	Maarten Mortier
G	Geert	MMi	Maja Mielke
GB	Guy Borremans	Nsi	Natan Sid
GF	Gunter Flipkens	NZA	NP Zuidrand Antwerpen
GVG	Geert Van Gassen	OF	Olivier Fuchs
HB	Hugo Bender	PBa	Philip Barbaix
HDR	Henri De Raedt	PH	Peter Hofman
JB	Jozef Bafort	PLe	Pieter Leblans
JC	Johan Claessens	RG	Robbe Gils
JCe	Jan Celis	RV	Robin Vermynen
JD	Joppe De Bruyn	SB	Stijn Baeten
JDB	Jan De Bie	SDB	Shirley De Blicck
JDu	Julien Dua	SEv	Silvana Evrard
JE	Joris Elst	SHo	Seppe Hosteyn
JLA	Jean-Louis Abbeloos	Sti	Stien
JPo	Jonas Pottier	SVB	Steven Van den Bussche
JSc	Jan Scholliers	T	Tim
JV	Jan Vanweynsberghe	TVR	Tim Van Roosenbroeck
JVV	John Van de Voorde	WDW	Walter De Weger
KHa	Kobe Haesendonck	WS	Wim Stappers
		WVA	Wouter Van Assche